

Dialogforums hørings svar til Beskæftigelses-, Integrations og Erhvervsudvalgets budgetbidrag til budget 2027

Dialogforum på psykiatriområdet takker for det tilsendte høringsmateriale og muligheden for at afgive bemærkninger til budgetindstillingen "Beskæftigelse- og Integrations og Erhvervsudvalgets budgetbidrag til budget 2027". I det følgende afgiver Dialogforum sine bemærkninger til nogle af de budgetforslag som har betydning for socialpsykiatrien og borgere med psykiske lidelser. Dialogforum har kun bemærkninger til bilag 4 vedr. bevillingsudløb. Dialogforum har også afgivet bemærkninger til nogle af de tiltag, hvor udvalget allerede har fundet midler til, som Dialogforum ønsker at anerkende og komme med bemærkninger til.

Slide 13: Revurdering af behov for rehabiliteringsmøder (Budget 2025) (Bevillingsudløb på 5,4 mio. kr. årligt i 2025-2026 på servicerammen)

Dialogforum ser med særlig bekymring på det kommende bevillingsudløb på 5,4 mio. kr., som Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen anbefaler ikke videreføres, fordi der pr. 1. februar 2026 ikke længere kan tilkendes ressourceforløb, hvorfor forvaltningen vurderer, at der ikke er behov for bevilling til ekstra møder fremadrettet.

Bevillingen har haft til formål at nedbringe sagsbehandlingstiden i rehabiliteringsteamet og har bidraget til hurtigere afklaring til fleksjob og førtidspension. Den er affødt af, at "der siden 2020 årligt er blevet afsat ekstra midler til afholdelse af flere rehabiliteringsteammøder end budgetteret. Dette har reduceret ventetiden til møderne og har derigennem bidraget til hurtigere afklaring af borgerne".

Dette betyder, at man siden 2020 konsekvent har underbudgetteret området i forhold til det reelle behov, hvilket har medført uhensigtsmæssige og unødvendigt lange forløb. Borgerne vil stadig skulle afklares, hvorfor sagsbehandlingstiden forventes at stige, og sagsbehandlingernes sagsstammer øges yderligere som konsekvens af bevillingsudløbet.

Samtidig må man lade sig forstå, at vurderingen også skal ses i lyset af de lempede krav til organisering, som følger med beskæftigelsesreformen.

Således ophæves kravet om, at kommunerne skal være organiseret i et rehabiliteringsteam, der indstiller til ressourceforløb, førtidspension og fleksjob pr. 1. juli 2026, hvorefter kommunerne selv kan beslutte, hvordan de vil organisere den tværfaglige sparring og bevillingskompetencen for tilkendelse af førtidspension og fleksjob.

Men at krav til organisering ophæves, betyder ikke, at rehabiliteringsteams forbydes, men blot at kommunerne selv kan beslutte, hvordan de vil organisere den tværfaglige sparring og bevillingskompetencen for tilkendelse af førtidspension og fleksjob. Og en ændring i ydelsen (og organisering) ændrer

ikke på behovet for, at borgerne får afklaret deres sager, hvilket bl.a. erkendes i bevillingsudløbet til specialiseret enkeltkøb af vejledning/opkvalificering til borgere i ressourceforløb (slide nr. 22), som forvaltningen vurderer bør videreføres.

Man kunne derimod argumentere for, at midlerne var nødvendige til at understøtte de forestående ændringer i måden, man vil tilrettelægge det tværfaglige arbejde på, så de forskellige ekspertiseområder fremadrettet vil være samlet med henblik på at kunne tilbyde borgere en hurtig afklaring af deres sager og reducere ventetiden til hjælp.

Borgere med psykiske sygdomme står ofte over for lange ventetider i systemet, før de modtager nødvendig hjælp. Udløbet af rehabiliteringsmøder kan forværre disse ventetider og skabe usikkerhed omkring fremtidige og fyldestgørende sagsvurderinger. Derfor ønsker Dialogforum at fremhæve disse bekymringer for at sikre, at borgere med psykiske sygdomme fortsat får den støtte, de har brug for. Dialogforum vil derfor appellere til at udvalget har fokus på at sikre, at borgere med psykiske sygdomme (fortsat) får den støtte, de har brug for.

Slide 17: Tværgående udsatteenhed med Region Hovedstaden (Budget 2023)
(Bevillingsudløb på 1,4 mio. kr. årligt i perioden 2023-2026 på servicerammen)

Initiativet omhandler det tværgående udsatteteam, hvor Københavns Kommune og Regions Hovedstadens Psykiatri samarbejder om at støtte udsatte borgere med rusmiddelbrug og ubehandlet psykoselidelse, eller mistanke herom.

Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen skriver i sin faglige vurdering, at "BIU kan bestille et budgetnotat om forlængelse i SOF, men forvaltningen vurderer, at det vil være mere hensigtsmæssigt, at SOC pga. ressortflyttet selv vurderer behov for en evt. videreførelse".

Denne vurdering er direkte i strid med hensigten bag kravet om, at myndighedsansvaret for beskæftigelsesindsatsen skal forblive under ét udvalg under indfasning af Beskæftigelsesreformen – dvs. frem til december 2029, hvorfor Dialogforum vil opfordre Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalget til at bestille et budgetnotat, så udvalget kan tage stilling til formålet med indsatsen ud fra et beskæftigelsesperspektiv, hvilket kalder på en afklaring af målgruppen samt indsatsens inklusionskriterier.

Det er desto vigtigere, når erfaringer har vist, at der er et behov for at tilpasse indsatsen (fremfor potentielt at nedlægge den), idet "en udfordring i indsatsen har været de stramme adgangskriterier. Konsekvensen har været, at færre udsatte borgere har haft mulighed for at modtage indsatsen". Om end det ikke er klart, hvilke inklusionskriterier der har været.

Dialogforum understreger dog vigtigheden af en omhyggelig overflytning, for at sikre at, samarbejdet med regionen omkring beskæftigelse ikke forringes. Her er det vigtigt med politisk fokus på indsatsers formål og effekt.

Slide 18: Videreførelse af job og uddannelse til dømte og varetægtsfængslede
(Bevillingsudløb på 11,5 mio. kr. årligt (2027 p/l) på service i 2027-2030)

Dialogforum ser positivt på indsatsen samt, at forvaltningen vil have fokus på at sikre, at alle borgere beholder den samme sagsbehandler under afsoning og løsladelse.

Dialogforum opfordrer til, at man tilsvarende justerer indsatsens målsætning, så antallet af beskæftigelses- og uddannelsesplaner ikke er målet i sig selv, men også indsatsens indhold samt effekten heraf, herunder antallet af forløb med samme sagsbehandler, som forventes at have positiv effekt.

I lyset af de store organisationsændringer bør der ligeledes være fokus på mulige årsager, når det ikke lykkes, f.eks. årsagen til mange skift i den ansvarlige sagsbehandler, så at det bliver tydeligt, om det skyldes personaleomsætning og/eller organisationsændringer, samt om organisationsomvæltninger kan forklare ændringer i en eventuel øget personaleomsætning.

Slide 19: Mentorstøtte til aktivitetsparate unge (Budget 2023)
(Bevillingsudløb på 1,2 mio. kr. årligt (2027 p/l) på service i 2027-2030)

Dialogforum ønsker at fremhæve Beskæftigelses, Integrations og Erhvervsforvaltningens faglige vurdering af videreførelsen af mentorstøtte til aktivitetsparate unge. Da tiltaget har fokus på at understøtte aktivitetsparate unge med komplekse udfordringer, er Dialogforum glad for at se, at forvaltningen vurderer, at dette tiltag kan videreføres.

Dialogforum anerkender mentorindsatsen, men vil dog også opfordre til, at forvaltningen følger op på indsatsens effekt ift. det angivne formål, herunder at sikre, at unge gennemfører uddannelse eller beskæftigelsesforløb og udvikler både faglige og sociale kompetencer.

Slide 22: Bevilling til enkeltkøb af vejledning/opkvalificering til borgere i ressourceforløb.

(Bevillingsudløb på 1,5 mio. kr. årligt (2027 p/l) på indsats)

Dialogforum støtter op om en genbevilling, idet vi anerkender, at behovet hos borgere, der tidligere var i målgruppen for ressourceforløb, ikke ændrer sig ved udfasningen af ressourceforløb, men blot flytter med over til kontanthjælpsmålgruppen. Det giver derfor god mening at anvende bevillingen mere bredt til aktivitetsparate borgere fremadrettet.

Slide 25: Styrket uddannelsesmentor indsats
(3,6 mio. kr. årligt (2027 p/l) på service i 2027-2030)

Dialogforum ser positivt på den genbevilling, som forvaltningen vurderer kan videreføres sammen med nr. 19 (Mentorstøtte til aktivitetsparate unge (omtalt ovenfor)), men at midlerne (ligesom nr. 19) søges på service i stedet for overførsler, idet indsatsen anses som bredere end mentorstøtte. Bevillingen understøtter mentorindsatsen for udsatte unge, som har behov for støtte til at påbegynde, fastholde eller gennemføre uddannelse, f.eks. ungdomsuddannelse, forberedende grunduddannelse (FGU), særligt tilrettelagt grunduddannelse (STU) eller lærlingeplads.

Det skal bemærkes, at man de senere år har talt om faldende efterspørgsel på FGU-forløb, men at den såkaldte efterspørgsel ikke nødvendigvis er udtryk for et faldende behov hos målgruppen, men derimod kommunernes visitation hertil. Forudsætningen for at yde støtte i forbindelse med FGU er i sagens natur, at man også visiterer dertil.

Slide 26: Indsats for ledighedsydelsesmodtagere.
(Bevillingsudløb på 4,2 mio. kr. årligt (2027 p/l) på indsats)

Dialogforum er enig i, at der fortsat er behov for midler til indsatser, der kan bidrage til, at borgerne hurtigere kommer i fleksjob. Det kan overvejes om de nævnte indsatser i deres nuværende form reelt adresserer de barrierer, borgerne oplever.

Det fremgår, at indsatserne er et supplement til forvaltningens generelle indsats på området, hvorfor det ikke har været muligt at lave en særskilt resultatopgørelse. Det er dog lidt uklart, hvad der menes med dette. Hidtil har midlerne været anvendt til henholdsvis:

1. Forløb i eksterne virksomheder med henblik på muligheden for et fleksjob efterfølgende.
2. Interne praktikforløb, f.eks. i cykelværksted, køkken eller gartneri, som træningsbane til efterfølgende ekstern virksomhedsplacering.

Er "området" den generelle indsats for borgere på ledighedsydelse, og i så fald: Hvilke andre indsatser er målrettet støtte til borgere, der har fået tilkendt fleksjob? Eller supplerer midlerne budgettet til køb af henholdsvis forløb i eksterne virksomheder og interne praktikker til alle, der er i målgruppen for disse indsatser - uanset borgerens beskæftigelsessituation og det aktuelle (for) mål med at modtage indsatsen? Dette vil i så fald betyde, at bevillingen ikke understøtter en målrettet indsats med henblik på at hjælpe borgerne til ansættelse i fleksjob.

Hertil kommer, at det er de samme indsatser, der benyttes i afklaringsforløbet forud for tilkendelsen af fleksjob og derfor opleves som en forlængelse af ressource-/afklaringsforløbet. Det kunne være en del af forklaringen på den

udeblevne effekt, da en af de udfordringer, man hører fra borgerne, er, at de bliver overladt til sig selv, når de har fået bevilliget fleksjob. Denne problemstilling vil ikke ændre sig med et internt praktikforløb, som blot bliver udskudt.

Dialogforum anbefaler, at der arbejdes mere målrettet med støtte til, at borgere kommer i fleksjob, og at midler og indsatser adskilles tydeligere, så det bliver muligt at vurdere effekterne og justere indsatserne.

For forløb i eksterne virksomheder foreslås en omvendt tilgang, hvor virksomheden på forhånd tilkendegiver, at den som udgangspunkt vil ansætte borgeren i fleksjob. Fører en prøve-/indkøringsperiode ikke til ansættelse, bør virksomheden begrunde dette sagligt. På den måde får borgeren erfaringer og begrundelser med sig, som kan bruges i den videre jobsøgning.

Slide 27: Styrket beskæftigelsesindsats for borgere med handicap (peer-to-peer)
(Bevillingsudløb på 5 mio. kr. årligt til indsats, og 2 mio. kr. årligt til service, (2027 p/l))

Dialogforum finder det positivt, at peer-indsatsen ønskes udvidet med muligheder for kompetenceudvikling af medarbejdere samt stærkere koordinering af aktiviteterne på tværs af jobcenteret.

Det er dog uklart, om den ønskede kompetenceudvikling er tiltænkt peer-medarbejderne og/eller andre af jobcentrenes medarbejdere og ledere i berøring med indsatsen. I tilfælde af, at de ekstra midler ikke inkluderer uddannelse af peer-medarbejderne, vil Dialogforum anbefale, at de gør det.

Det fremhæves, at indsatsen særligt har ydet støtte til at finde en praktik samt håndtere angst, og at ca. 20 pct. af borgerne har fået hjælp til at finde og starte job, uddannelse eller løntilskud, hvorimod støtte til fleksjobbere ikke nævnes. I den forbindelse kunne man med fordel samtænke peer-indsatsen med indsatsen for ledighedsydelsesmodtagere (nr. 26), f.eks. gennem kompetenceudvikling, som klæder (peer) medarbejderne på til at støtte borgere med jobsøgning, når de får tilkendt fleksjob.

Med venlig hilsen,
Sine Møller Sørensen
Fungerende forperson i Dialogforum